

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

15

Emnenr. 2

Fylke:

Bustkerud

Tilleggsspørsmål nr.

Herad:

Emne:

Transport av korn

Bygdelag:

Kornskud

Oppskr. av:

Truls G. Gjengen

Gard:

Gjengen

(adresse):

Kornskud

G.nr. 221

Br.nr. 1-2

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

Etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Trampant og hæg.

15

For ein mannaöldur síð var fante og hæg-
st annarsleis enn nú. Þið höfðu ekki markinn
til í slí með. Þið var í kúna ljúna, langljú þó
skríma og skuttur blant slíma. Þá gæddu
der þið hær hert, kúna na slímarkinn, hægri-
og skýna og hægri hertur þá hægri.

Truls G. Ørpen
Noresund
Buskerud
Krødsherad
Ørpen G.nr 221
Br.nr. 1-2

Etter eigo
røynslo.

Þið fyrst alíma markinn kom til byggda þá i-
kring 1845 ár. Hægri markinn var na nu sam-
slunda, men alíma markinn hær far ein 20 ár ein
í eldri híd var hægri far det meste hár-
na þá bakken. Hær hægri var alítt og brútt,
hægri det híd hær til mudduþel. Þá hlei det kútt,
og ann hærden hlei det vólta. Þið var í híd hærnt
í selja ríttu mikki. Grant var hægri í feno
hægri markinn hær og feno markinn í ein lapp.

Þar var hægri feno, var hægri markinn og híd meste
dag, og so hær í hær. Ann var hær utrygt, var
híd hær frakta hær og hægri under hærskúten.
Hær hær hær hær hær skútt og hær hær hær
til ein 4-5 lars. Hær hær got hær til, var
þá hægri drege ut þá hærvalen framfar
hær, og so var det á þær þá hærskúten.

Þá var det í þi det inn under skúten nár
hærskúten varti aeg, og so fram att hær det
hær. Þar þá hægri hær, hlei det gjær bær inn
í hær í hærvalta.

Í utslit þær var det mýlegne hægri uten
þær eller hægri þá alíma híd hærplonen
framfar hær og so hær inn der og frakta
hær þá hærskúten.

Þá gæddu der det var hert, hlei hægri hægri
þá ein hærskútenna med grúnda. Hær þið

hodu fleins hater vakt det krukkt heita got slo-
an, y ein fetta da minn med seg. F min barn-
dauu tek dei til med rullestia (for ein 60 ar var)

Det var ein kom med grindar y Karte min-
ar fremt. Geit par kjut vakt plarsora un-
der kammur, or det vakt framme jamnvekt. Ni
ein hengde seg pa karin, (bakendum or slann),
stundu ein svingo fort reunt. Stora kagnagrida-
me stetta farla, y arleidit gjilla fastar. - Dis
er ma ubkytt med alm. kagnagruu med 4 kjul.

Pa mindru gaudar y heusomann plarsora har dei
kaget i "kairvalk" (kairvalk, med kjutur l). Den
vakt laga or kjarka, andrent or kjarka sam ei fjiki-
slang y vridid fra lappen y andrent til midtun-
i lappen vakt laga ei lakko, sam kjaktendum vakt
skuske i. For det ikkje gav bratt, brukar dei samme
skede ein liten rogn med til par kjut under.

1) Eja orafar ein brukar vitur pa mindru gaudar, heusomann-
plarsora y storn gaudar.

a) Brukas ein o slo: utmarken? Nei, ikkje: manns minne.

Men det gam innagjerde slakkar, der kaget vakt sloge,
tenka pa vallen y hatt i laa. Den slakkar blei
gjort etter dei var ferdige med heime slakkar.

Disse slakkarne vakt kamna ein varen; derfor
kam de seg einare. Slano gaudar hadde ofte fleins
slakkar

b) Dei som ikkje hadde hatt, drog kaget heim um
vintur pa skikjelke.

2) Slac er ikkje kjent; men kairvalken vakt ala-
krukkt. Pau vakt agra krukkt; men det var festa
til ein ca. 1,5 m lang kjopp. Den vakt kredd
inn i ei lakko pa kaiet y enart til. Slaget
vakt farissij kjent y lagt i bira. Hjilpesman-
nen tap or under bira y letta app or herum

gestu og ho gøtt upp þá akelo. Nær þá varð smátt,
 hang hjálpmanninn; þá er meðan den andre dey
 i hjúkkuendum þá soalken eller þejppu i bandit.
 Þarna var med og taka eller þro laust var lei
 varð en stæra.

Þó dýppubruy, iktji brukt, hella iktji brille þóir eller
 háir

3) Högur þjartar henni þá vinturferi

4) Sam þá er með bruktis; eldri þá elyðellen.
 Þá hjúðellen. Þen var en um lag 3 m lang og
 0,90 m brei. Þen hadde Marti meian i ferskudun
 og hjúð unðer, þá det varð nokkuntúndi þann-
 velt.

Þis eliane sam varð kagit þá elyð, varð en kalla
 bruktanninjar, þa det gjörnu varð lagd út
 kardara syrtu unðer meiane. Þis var þei
 slupara og slilo þá og gjikk lottara þá vintur-
 feru og hadde iktji en lott þar en klatke.

Þame vagn varð i alm. brukt ^{þá þig- og kam-} ~~þannig~~
^{þidraun} þinnar, en þei hadde enu skrekke

Natan orskilt vagn varð iktji brukt.

Þarekilt reglu þar þjartur med hjúð eller meian
 þar og iktji högt am.

Þar en halde högt þá þlow, þlei det brukt þinnar
 so umflög 1 m högu, med þekke spiltþjinn. Högt
 varð hätt þá elian eller vagnu or 2 karar, þame
 med þrar si þinu gjikk laus þá þerhaugen og
 þeindo den appi. Þ þfaru þynda varð þig gaffel
 þyrt þekke i brukt en skreuz 1895. Þis brukt
 det var þar þig en þrúð den.

Natan þarekilt þá skarðken or þava, þar og iktji
 högt um og þei skrapa vil med þvant högþrá.
 Þis vakti vil. Þnagi út skrá stulle liggja all.
 Þarut varð þesta med gjúringstaur, þaga

4
21
ar kjört. Den måtte ikkje vera for skit, men
skjyge og godt ildar. Det kallast og gjere loset.

7) I eit alm. lass gjekk det ein 6-7 bær.

7) Den heid dei brukte slepeslea, hadde dei gjerne
2 hestar for loset på stjerne garden, der dei
hadde fleire hestar.

For ein 50 år sen såg eg det var bruk
2 hestar for slea

5) Høget var kjört heim på stiertraut for
utskallur, men seier høget var gjort
frakte heim på vår partem. Det var gjeitt
med regar. Dei brukte da gjerne krugur
og skikjelke. Var det brukt, måtte dei ofte
bruke arest. Best var det å bruke skarv
ånn varen

6) 7) Dei seier åre er det fleire stader, der
statens ligg draugt til, at dei slår valla-
ne og brukar opp høget under dei ligg der med
hustapen. Andre stader passar dei gjerne på
å bruke lammeregane når dei er opp.
Ofte dei ikkje kan koma heilt fram, hender
det at dei drag høget med til regar.